

SZEGEDI HIRADÓ.

74-ik szám.

Szerdán, september 18-án 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői iroda:

Széchenyi-tér, Pfann-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitelve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetések Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Előfizetési felhívás

SZEGEDI HIRADÓ

october—decemberi folyamára.

Azon nemes részvét, mely lapunkat keletkezte óta figyelmére méltatá, feljogosít bennünket, hogy t. olvasóinkat vállalatunk szives pártolására továbbra is bizalmasan felhívjuk, igérvén: hogy valamint eddig főfeladatunk volt városunk érdekeit, a haza és tiszavidék állapotát elfogulatlan hí szeltemben képviselni; ugy a körülményekhez képest ezentul is mindent el fogunk követni, hogy lapunk a legnagyobb magyar város nevére mindenkor méltó legyen.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Szeged, 1861. szeptemberben.

Szerkesztő:

Kiadó-tulajdonos:

Szabó Mihály.

Burger Zsigmond.

Gazdasági egyleti közlöny.

A csongrádmegyei gazdasági egylet választmányi ülése f. é. october hó 1-ső napján reggeli 9 órakor Szegeden a városházi tanácsteremben fog megtartatni, mire a t. választmányi tagok ezennel meghivatnak. — Tárgyak: 1) Különbfele bizottmányok által elvégzett munkálatok előterjesztése. 2) A jövőre előforduló teendők. 3) Miután az egyleti jegyző leköszönt — egy ideiglenes jegyzőnek megválasztása.

Kelt Szegeden, 1861. sept. 16-án.

Béreczy Antal,
alelnök.

Szeged, september 17-én.

A szőlös gazdák minél közelebb jutnak a szüret napjaihoz, annál biztosabban tudják, mily termést várhatnak.

Ugy vagyunk mi is jelenleg az új provisori-ummal; minden hét meghozza a maga érielő rendeleteit, s ha a „Sürgöny“ vasárnapi bécsi levelét figyelemmel átvizsgáljuk, nem marad semmi kéte-lyünk hátra többé a legközelebbi jövő iránt.

E levél azon utasítás lényegét tartalmazza, amely szerint a megyék újjászervezésében a kir. biztosok s illetőleg az engedelmes főispánok eljárni tartoznak.

„Miután — mondja az említett utasítás egyik pontja — a főispáni alap-utasítás a bizottmányok alakításában az időközben megváltozott viszonyok közt többé nem alkalmazható; miután továbbá az 1848-ki választási mód csak az akkori esetre volt készítve, elmellőzhetlenül szükségessé vált ez ér-temben ideiglenesen és mindenestre csak a jövő országgyűlésig rendelkezni: — a rendező főispán vagy kir. biztos mindenekelőtt arra fog törekedni, hogy a vármegyében néhány higgadt és köztekin-tenben levő férfiú közremunkálását megnyerhesse.

A bizottmány, melynek tagjai egyenlő joggal és szavazattal bírnak, az adó nagyságának sorozata szerint meghívott legtöbb adót fizető személyekből

és a helységeknek választott képviselőiből alakítat-
tatik.

A kijegyzési kules gyanánt szolgálendő adó alatt értendő az adókönyvecskébe irt adónak egész összege.

Elkészítettén az adófizető megyei lakosok jegyzéke, abból sorozat szerint a legtöbb adót fizető egyének egyelőre és utóbbi tapasztalatig leg-alább 50 és legfőlebb 200 egyén, mint bizottmá-nyi tag vallásra és polgári állásra való minden te-
kintet nélkül kijegyzendő s felszólítandó, vajjon jogukkal élni akarnak-e vagy sem? Azok helyett, kik a bizottmánybani részvétet megtagadják, új ta-
gok jegyeztessenek ki mindaddig, míg a szükséges szám ki nem kerül.

Átalában a bizottmányi tagokra nézve szük-séges a 24-ik éves életkor és hogy jellemők bees-telenitve ne legyen.

A bizottmányi ülésekben szavazattal bírnak a bizottmányi tagok s a tisztviselők.

A bizottmányi ülések nyilvánosak, a hallga-tóság a karzatra, vagy az e végre kijelölt és el-különített helyre utasítandó.

A tisztválasztásban mindazon hivatalok iránt, melyek a megyebeli szokás szerint előbbi időkben választástól függttek, a régi törvényes szokás alap-ján a főispánt, a királyi bizost illeti a hármak ki-jelölés.

Azon tisztviselőket, kiket annakelőtte a vár-megye régi szokása szerint a főispán nevezett ki, jelenleg is a főispán vagy királyi biztos fogja — tekintettel a képességre és méltányos közohajtásra — kinevezni.

A vármegye szolgálóinak kinevezése a főispánt vagy a királyi bizost illeti.

A választás szavazattöbbséggel történik; sza-vazásra jogosítvák a bizottmánynak tagjai és a már megválasztott tisztviselők.

Nagyobb és népes mezővárosokban, melyek rendezett tanácsesal bírnak, a vármegye a megvá-lasztott városi főtisztviselőt, a magyar kir. helytar-tótanácsnak helybenhagyásával, felruházhatja mind-azon jogokkal, melyekkel a szolgabírák bírnak; de ez esetben a város szolgabírói járást képez, és a városi főtisztviselő a közügyekben a szolgabíró kötelességeit teljesíteni tartozik.

A főispánnak vagy kir. biztosnak kötelessé-gül tétetik, hogy mind a bizottmányi tagoknak, mind a tisztviselőknél kifejtse azon mellőzhetlen kötelességet, mely az álladalom szükségének fődü-zéséből és hadserege fentartásából önkényt követ-kezik, és mely miatt addig is, míg a jövő tör-vényhozás ezen kérdéseket tisztába hozza, a tiszt-viselők mind az adózás különfele nemeinek behaj-tásában, mind a katona-ujoncoknak állításában köz-remunkálni kötelesek.

Azon pontokra nézve, melyek jelenleg válto-zást nem szenvedtek, a főispán vagy királyi biztos a főispánok számára kiadott alap-utasítást fogja zsinórmértékül használni.

A vármegye rendezésének befejezése után, vagy az előbbi főispán méltósága hatáskörébe állít-tatik vissza, vagy új főispán fog kinevezettni.

Ha ezen utasítás életbelép, aminthogy erről már kételkedni is alig lehet, s a honfiak a tevékeny-ségi térről visszahuzódtak, ki fog ismét a nemze-ten uralkodni? Erre igen könnyű a felelet:

Azon kormány, mely már 12 éven át új meg új boldogító terveivel rajtuk basztalan tett kísér-letet. A megyei bizottmány állni fog a legvagyo-nosabb egyénekből, de nem a legtehetségesb hon-fiakból, kik aztán uralgandának addig, amíg a körülmények engedik. S ha majd a köz elnyomás még azon nemzetiségi töredékeket is kijőzanítja, melyek eddig irigy szemmel nézték fajunk közjó-létre törekvését, s velünk rokonokká teendi, miként a lengyelt Smolkája, a cseh Riegerje által, a horvátot pedig a reá várakozó közel jövő által: akkor az eshetőségek bennünket erőseknek fog-nak találni a testvériségben s egyetértésben.

Haladjunk tehát a kezdett nton karöltve, s a külföld rokonszenve a bejegyetéttel egyesülve igazolni fogja Smolka azon jószavait, hogy a mostani kormány az ellenállást 12 hóig sem tart-hatja ki.

Szegedi építkezés.

III.

A városház szomszédságában van egy, évek óta befejezetlen épület, amely különösen a budai országutról tekintve, kellemetlen benyomást tesz a szemlélőre. Disztelensége, örökös tiltvászszel fe-nyegető állapota valóban kívánatosssá teszük, vajha a háztulajdonos az egész épületet kiigazíttatná és helyesebb alakba átídomíttatná. E ház ugy áll ott a méltóságos alaku városház mellett, mint diszes öltönyű bölgy mellett egy rongyokba takart óriás alaku koldus, kinek valamint kinézése, ugy lógó rongyai egyaránt undort költenek a szemlélőben. Vannak a társas életben szabályok, melyek ellen ha ki vét, abból kizáratik; s e szabályok vonat-koznak nemcsak a külsőre, hanem a közérkölesi-ségre is. Hasonlag vannak a város lakóinak is tar-tozásaik, melyekkel a külillemnek építkezéseikben is tartoznak, melyeket elhanyagolni anyfi, mint magát a közvélemény méltó megrovásának odadobni. Ennyit tartoztam többek nyilatkozata után városunk díszítése érdekében ezen befejezetlen épületről meg-ementíni. S most folytatom szemlémet egyéb épüle-teken is.

Van Szegeden két ház góth modorban építve, részletezése magában véve helyesen van ugyan szerkesztve, de az egésznek alakját még sem mond-hatni egyöntetűnek, tökéletes őszbangzónak; mert több rész indokolatlanul van egybeállítva, a styl eredeti rendszere és szabályai ellenére.

El-elnézegettünk több épületet, melyeknek külső homlokzata a vasuti építkezésekhez hasonlít, mi ellen ugyan lényeges kifogásunk nincs, csak hogy nagyon hasonlók egymáshoz, mi a szemre épen semmi vonzerővel nem bír, és hogy a márvány-szinre festett falakon téglaszintű ablakszegélyek lát-szanak; már pedig a régiak is téglapületeknél gyakrabban köablakfeleket használtak, és hol már-ványfalak vannak, ott a téglá sehol sem tűnik elő fődíszítményül. Eként céltévesztett irány az épületeknél az anyagot befestés által megtagadni. A fal külső oldala, ha nem vakolatlan téglá (t. i. fénymázos téglá) kő vagy márvány, mindig valami kellemes színnel festessék be; mert az épületek nem színházi díszítmények!

A városban szép, ha különfele stylű épületek találhatnak; de a styl az épület minden, még leg-kisebb ékítményében is saját eredeti rendszerében legyen szemlélhető: azért minden stylnek tisztának kell lenni és ovaodjunk a stylrendszer összezava-rásától, mert ily finemény hasonlít a kizsinorozott frakkhoz.

Habár a mai túlságos üzleti világban minden gondoskodásunk egyes egyedül a pénz értékesíté-sére irányul is: mindamohett nagyobb vagy eme-letes házat célirányosabb szilárd anyagból készí-teni; mert nemcsak biztosabb, tisztább, az idő vi-

szontagságainak ellentállób, de maradandóbb is! Ily épületek ékesítik a várost, külső alakjukkal is maradandó szilárdságot tüntetvén fel.

Szegeden igen jó tetőserepet készítenek, mégis ritka új épület fűdik vele; a cserép nálunk kereskedelmi cikk, elvitetik a vidékre, egész Aradig, ott használják, mi nem. A cseréptető ellen kifogást szoktak nálunk tenni; érvénytelenek azok és csak önmagunkat ámitjuk vele. A jó cseréptető előnyei a zsidóknak mondhatlan felülállanak.

△

Uj Austerlitz.

A „Saturday Review“ a fönnebbi cím alatt következő elmélkedést hoz Ausztria jövőjéről:

„Ausztria azáltal, hogy sok éven át ellenállott I. Napoleonnak, Európát illetőleg hasznos szolgálót tön. De amidőn ezen birodalom meg akarja Anglia barátságát nyerni, nem leplezhetjük el azon sajnálatunkat, hogy mi Ausztria jövőjét igen sötét színben látjuk.

„Mi, kivéven a legvégsőbb szükségét, nem szövethetünk Ausztriával életre halálra. Egészen más, ha Franciaország nagyszerű rablóhadjárata indulna ki; ha az oroszán Belgiumra vagy a Rajnára vetné körmeit, s azalatt sakalját (Piemontot) Velencére egedné esni: akkor európai állásunk érdekében sem tehetnénk egyebet, s részt kellene vennünk a harcban, félretéve minden más tekintet.

„Azonban mi nem pártolhatunk oly politikát, mely Anglia szövetsége által csak az osztrák birodalom fentartását célozza. Anglia nagy türelemmel vette vizsgálat alá azon kérdéseket, melyek e pillanatban Velencét és Magyarországot érdeklík: és ezen kérdésekben sajnálkozva tapasztalá, hogy Ausztriának nem adhat igazat. Mert ha látjuk, hogy Ausztria védelmezői azon okoskodásra szorulnak, hogy Velencének okvetlenül Németországhoz kell tartozni, akkor a nemzeti érzelmek ezen borzasztó megsértésétől vissza kell riadnunk. Nem engedhetjük magunkat a történelmi paralellák által tévútra vezetett; mert csak az önmagának ellenmondó éleskedő logica állíthatja fel azon tételt, hogy Ausztria épen azon jogon bírja e tartományt, mint Anglia Irlandot. Anglia figyelemmel kísérte azon veszélyt, mely Ausztria és Magyarország között kitört, de csak azon meggyőződésre jutott, hogy Magyarországnak tökéletes igaza van: Ausztria pedig nem áll jogos téren.

„Ha tehát Anglia nem akarja feladni állását, melynélfogva Európa szabadságának őre, lehetetlen lesz oly lépést tennie, melyből Magyarország leigázása következhetnék. Minden nap szélesíti a mélységet, mely az uralgó német elemet Ausztriában a szövetségesektől és a töle függő fajoktól elválasztja a császári birodalmat. Schmerling miniszter ur nem régen kidolgozott beszédet tartott politikájáról, s nehéz gondolni, hogyan tudott volna egy ember, ki oly veszélyes állásban van, több izgató anyagot egy beszédbe összehalmazni vagy azon bizalmatlanságot, melylyel a magyarok Ausztria ajálatait fogadták, jobban igazolni. Már a helyeslés, melyben Schmerling német hallgatóitól részesült, elég mindkinek, ki még tartott valamit az osztrák szabadságról, hogy megingattassék bizalma. A németek egekig magasztalták beszédét, mert még mindig az alkotmányossághoz ragaszkodik. Midőn elvégezte beszédét, senki sem tudta, vajjon azt mondá-e, hogy az alkotmányosság tovább fog-e még tartani, és véghetetlen nagy köszönettel adóztak neki, hogy az osztrák szabadság egy félévnél idősebb lesz. Elég nyíltzívű volt kimondani, hogy nézete szerint egészen egy, szabadelvű kormánya van-e vagy ninesen, hogy Magyarországnak az utósó tíz év alatt sokkal jobban ment dolga, mint valaha. Beszédének neveltséges éle Magyarország ellen megegyezik azon rendszabályokkal, melyek által gyöngíteni és kimeríteni törekszik. A megyei bizottmányokat gyorsan oszlatgatja s aztán nem marad egyszó hátra, minthogy minél több katonát vigyen az országba, míg Magyarország és Velence veendi igénybe az összes katonaságot, s ekkor könnyű lesz uj Austerlitzet nyernie. Egyik pont a másik után bámulatos gyorsasággal vesz oda. A horvátok a magyar ősi intézményekről kezdenek álmadozni s a zágrábi országgyűlés a pestinek törvényellenes feloszlata ellen tiltakozik. A lengyelek Smolka személyében erőlyesen kárhoztatják a bécsi kormány politikáját, s valamint ő, egy a csehek is fenyegetőztek, hogy oly gyűllekezettől, melyhen a törvénytelenség ily nyíltan mutatkozik, kilépnek. Schmerling ur e kibékítési játékot oly ügyesen játszta, hogy rövid időn sikerül neki, a császárt alattvalóinak legalább felével nyílt ellenségeskedésbe hozni. Igaz, hogy a németek meg vannak nyerve, a birodalomban belül mint kívül, a cs. kormánnyal leendő fontosabb összetartásra. Azon mértékben, amint Ausztria nem-német alattvalóitól eltávozik, lesz mindinkább német. Ultramontanismusa sokkal gyöngédebb hurokat penget s azt lehet mondani, hogy a bécsieknek körülbelül ép annyi alkotmányos szabadságuk van, mint a bájoroknak. Menekülhetne meg csak Ausztria piszkos két-pfennings bankjegyeitől, a német rend-

szerelem csaknem teljesen azonosulna. Most kevesebb ellenzéket csinál Poroszországnak, mint különben; s némileg felhagyott azon parancsnokló hanggal, melylyel az éjszaki királyság erélytől félt kisebb államokhoz beszélni szokott. Ezért várható, hogy Németország Ausztria ügyét saját ügyének tekintsi s vitélül ellentáll, nehogy mint német nagyhatalmat megsemmisítsék. Nem-német alattvalóival Németországnak kevés dolga. Amde Ausztria német birtokait Németországban alkalmasiut többre becsülik, mert inkább Németországhoz tartoznak, mint előbb. Ennélfogva a dél-németek azon hittel vigasztalhatják magukat, hogy ha uj Austerlitz fenyegedné, egész Németország pártját fogná, s kíl ellenei ellen ereje szerint védné.“ (M. S.)

A „Times“ a hercegprimás beszédéről.

A „Times“ előrebocsátja — olvasói számára — a magyar primási méltóság jelentőségének magyarázatát, s úgy tér át a primás esztergomi beszédének méltatására. Így szól:

„Amit ily egyén ily időben s ily körülmények közt mond, több az egyéni nézetnél; annak meg van a jövődőlés azon hangja, mely maga is hozzájárul beteljesedéséhez. E nyilatkozat lényegileg csak Deák érveit ismétli, mégis fordulópontot képez Magyarország történelmében. A császár ugyan kérdezheti, vajjon mi növelhetette az ellenzéket oly férfakkal, kiknek loyaltitása minden kétségen felül van s kik valami közönséges democraticus fölkelesben bizonyosan a kormány részére állanak?”

„Mi azon titkos hatalom, melynélfogva Magyarország most félelmetesebb, mint amikor több osztrák hadsereget megvert s a debreceni függetlenségi nyilatkozattal a Habsburg-háztól elvált! Ausztria gyöngesége nem lehet oka, mert akkor Ausztria az olasz háborúval és saját fővárosa zenebonájával is el volt foglalva. Csopán a Schmerling-féle kabinet tapintatlansága sem oka, mert az 1848—9-ki tévedések nemesak tapintatlanságból, de elismert jogok — megsértéséből állottak.

„Hogy Magyarország egy s a közvéleményben erős, az nem annyira onnan van, hogy Bécs rozszul játszotta játékát, mint inkább, hogy az országgyűlés jól játszotta. Deák veszélyesebb ellenség Kosuthnál — s mindössze azért, mert a történelmi jog szilárd alapján veti meg lábát s onnan el nem terelteti magát. E fabiusi taktika Schmerling minden hadvezéri mesterségét meghiusította. A magyarok mellözve a forradalom hangzatos szolamait s ijedelmes jelszavait, e helyett állhatotsan a pragmatica sanctióra s az 1790. X. t. cikke utalnak. Ezáltal nemesak törekvéseik folytonosságot és céljaik mérsékletet nyertek, de melléjük állottak azon osztályok is, melyeket a fenyegetések és erőszakoskodások vissza szoktak riasztani. Az érsek, kit az emberjogok és a nemzetiségek nem illetnek, lelkesedésre gyulad, midőn azon alkotmányról beszél, „melyet a magyarok őseiktől örökölték s egy ezredéven át szent erejlye gyanánt tiszteltek.

„Helyesen jövődöl-e a hercegprimás, midőn azt mondja, hogy a császár még engedni fog s az 1848-ki törvényeket elismeri, az a fejedelmi kebel azon titkai közé tartozik, melyek, mint a szentírás mondja, végremehetetlenek. Nehéz lecke, s azok közül való, melyeket a fejedelem utójjára tanul: a lemondás a királyi jóindulat kedvencei terveiről is, midőn ezek az alattvalók törvényes, bár olykor szeszélyes kívánalmaival ellenkeznek. Az atyáskodó önnak nehezebben esik a legcsekélyebb kívánatot jognál fogva teljesíteni, mint a legbecsesb jogokat kegyelemből elajándékozni. Fel nem foghatja, hogy még a méltányosság is visszataszítóvá lehet, ha csopán önkény az alapja, s hogy nagy-lelkűségi vágyának tárgyai soha sem bízhatnak jó szándokában oly annyira, mint ő maga.“ (M—g.)

Helybeli ujdonságok.

— (Az uj-szegedi tanodai ügy.) Alig egy hete, hogy szót emeltünk az uj-szegedi tanoda ügyében, s máris örömmel jelenthetjük, hogy mind lelkes polgáraink, mind az uj-szegedi lakosság oly meleg rokonszenvet tanusítanak a szent ügy iránt, hogy rövid idő alatt a tanoda ideiglenes megalapításáról tehetendünk említést. Az adakozásokra tíz év forog aláírás végett, s midőn egy ívet már 30 aláíróval megpillantottunk, örömmel győzdöttünk meg, hogy a házaló izraelita ügy, mint a szegény piaci áruszó és napszámos egyaránt buzgózkodtak filléreikkel a nevelés szent ügye előmozdításához járulni. Jutalmazza meg őket áldozatkészségükért azon nyugtató üntudat, mely az emberiség nevében tett áldozatokért a keblet boldogítani szokta. Szerkesztőségünk is átvállalt egy ívet, s szívesen vendünk bárkitől is adakozásokat; egyuttal kijelentjük, hogy lapunkban mind az ügy állásáról, mind az egyes adakozókról rendszeren számot fogunk adni. Előlegesen is a következő ívtartókra figyelmeztetjük az ügy barátait: ft. Tóth János elemi tanoda-igazgató ur, uj-szegedi község bírja, Burger Zsigmond könyvtáros ur, Kovács István építész, t. Osztróvszky József polgárnagy ur,

Pálffy Sándor, Bakay Nándor, Takács Mihály tanácsnok, s a „Szegedi Híradó“ szerkesztősege. A vállalat vezetését t. Szluha Gáspár tanácsnok és tanhatósági elnök ur szíveskedett elvállalni.

— Mult szombaton az izraeliták legnagyobb ünnepe volt, az úgynevezett engesztelő nap. Dacára a szokottnál nagyobb hetivásárnak, az izraeliták minden boltja csukva vala; azonban hogy ünnepek vallásos megtartásába egy kis világi ügy is vegyüljön, e napon jónak látta az executio-bizottmány vagy hat izraelitánál vendégeivel megjelenni. Aki ismeri az izraelita szertartások szigorúságát e napra, az bizonyára nem túlérzékenykedésnek nevezi az illetők méltó kikelését azon minden alkalommal csak boszantásra célzó eljárás ellen, melylyel még a vallásos érzület sem kiméltetik. (Mi is méltányosnak találjuk az illetők megütközését; de minden vallásfelekezettel hasonló módon bannak a kéréletlen executiosok, s így legfőlebb is azon vigaszt nyújthatjuk a panasza, hogy a közös bajban ők is társaink levének!)

— Azon nagy épületben, mely a városház mellett áll, valóban a legfinomabb szaglótehetség (?) volt csak képes fölfedezni, hogy ott egy kis magyar dohány is rejtekezhetik. Úgyanis a mult hétfőn reggel az egész épületben kutatást tartottak azok a dohánytildözök, s végre egy zsák dohányt fel is földöztek s pedig a háziurnál! (Bizonyosan valamelyik lakót nem kínálta meg a háziur jófajta dohányából, hogy ily biztosan nyomára találtak rejtett kincsének!)

— Porgányi György ur közbejött akadályok miatt házat ki nem játszhatván, tisztelettel jelenti a sorsjegyek birtokosainak, hogy pénzüket nála naponkint reggeli 8—10 óráig visszaválthatják. Lakik az élsház melletti Rieger-féle emeletes házban.

— A tizkrajcáros bankóknak meg van azon szerencsétlenségük, legalább városunkban, hogy mihelyt 1 forintnyi összegben adatnak, még adófejében sem fogadtatnak el. A szegény köz-nép tehát neesak fizessen, hanem arról is gondoskodják, hogy az adópénztárnál minél több kényelmet szerezzen az illető elfogadónak, mert különben visszautasítatik, hogy e figyelmeltenségeért egy pár vendég által tanuljon egy kis civilizatiót. (Ezt is az octroyált alkotmány egyik §-a tartalmazza? Sz.)

— (Ovodai vizsgák.) F. hó 19-én reggeli 9 órakor a belvárosi, 23-án pedig a felsővárosi ovodában nyilvános vizsgák fognak tartatni, melyre a t. c. szülők s nevelésügybarátok tisztelettel meghívattak. — A belvárosi ovodai vizsga napján délután 4 órakor egyleti választmányi ülés leend, melyben az utósó gyűlés alkalmával kijelölt bizottmány az egyleti alaptöke javára rendezendő szini előadások ügyében tett eljárásáról számot adand.

— ay. A helybeli iparossegéd-egylet helyiségeben f. hó 14- és 15-én ismételve „Ki mint vet, úgy arat“ című szindarab adatott elő. A nézőterem zsufolásig megtelt. A szereplők díszes virágbokréttákkal tiszteltettek meg. De mégis érdemelték e kintintetést, mert az előadásban annyi szorgalmat, ügyességet s illemtet tanusítottak, mennyit csak műkedvelők s kezdőköl várhatni. A játékot szabályszerűen betanult lelkesítő honfidallal nyiták meg.

— (Szinházi esték.) A helybeli nőegyleti elnököl t. Bérczy Borbála urhölgynek sikerült régen szunnyadozó társaséletünkbe új éltető lelket ünteni, amidőn az ovodák alaptökeje gyarapítására városunk szépeiből egy bájos koszorut fűzött egybe több rendbeli színelőadásra, mely célra lelkes fiatalságunk is a legnagyobb készséggel felajálá közreműködését. Az első előadás már jövő vasárnap végbemenend, mely alkalomra a „Farsangi iskola“ című élvezetes színmű van kijelölve. Az igazgatóságot a régi jobb időkből is kedves emléken élő polgárnagyunk vállálá el, mi maga kezeskedik arról, hogy a műkedvelő előadások a legmagasb követeléseknek is megfelelőeknek. Mégis várjuk városunk nemeskeblű szülöitől, hogy midőn gyermekeik a szent célra szellemi áldozatot hoznak, ők sem késendenek az előadások látogatására minél számosb rokonaikat s ismerőseiket felszólítani. Esmeláncolatnál fogva megemlítjük, hogy alig kezdődött lelkes hölgyeink közt az egybekötő társaséleti láncolat egybefonódni, máris egy szép elhatározásról értesülünk, melynél fogva a nehéz kezdetet legyözve, a legelső közgyűlésre, a számukra díszesen berendezett karzaton számosan meg fognak jelenni.

— Az ifju Hauser Jakab jövő szombaton, azaz f. hó 21-én közkívánatra még egy hangversenyt adand.

— (A tanodai év kezdete.) A m. kir. helytartótanácsból a napokban leérkezett hivatalos rendeletben tudomásul adatik a helybeli kath. tanodai igazgatóságoknak, hogy az idei tanév november 1-jén veendi kezdetét, mit is a t. szülőkkel az igazgatóságok nevében ezennel tudatni szerencsénk van.

— Halljuk, hogy egy helybeli háztulajdonos többek nevében Budán, sőt Bécsben is megfordult, hogy a piac egy részének házhelyekké elhatározott kiosztását megakadályozza, alkalmasint azon egyszerű okból, hogy még tovább is ők húzassák az

előnyös piaci boltok magas bérét. Szeretjük hinni, hogy azt, mit az egész község a helybeli ipar és kereskedelem emelése-, valamint a város díszére szükségesnek tart, ott lent sem fogják egyesek szavára gátolni.

— A tegnapi postával néhány helybeli lakos neve alatt egy nyomtatott gúnyirat érkezett bérmentetlenül számos példányban, mely a Nagy-Kikindán lakó Gódl Károly ügyvéd ur ellen van intézve, minden aláírás nélkül. A névtelen becsületsértő, kit önérdek, személyes bosszú s hivatalvágy vezérelhetett, alkalmasint arra számított, hogy idétlen firkaája itt hü terjesztőkre találand; örömmel tudathatjuk, hogy ebben csalatkozott. Itt általában meg vannak győződve, hogy nem sok emberség lakhatik oly bőrben, mely a nyilvánosságtól fél.

Hazai tudósítások.

— Kemény b. lemondása a „W. Korresp.“ szerint elfogadtatott, s eszerint a Schmerling-féle program győzött, mely szerint az országgyűlés elé következő négy előterjesztés tételik: 1) A román nemzet s a g. n. e. hitfelekezet egyenjogosítása. 2) A választás alá eső hivatalok betöltése választás útján. 3) Követválasztás a raixrathba. 4) A polgári büntető jogban szükségelt változások fölötti értekezletek.

— Brassóból írják az „Arader Ztg“nak, hogy ott f. hó 5-én két utazót fogtak el s azokat tovább szállításuk előtt egy katonai laktanyába zárták. — Hir szerint e két egyén a bukaresti es. k. ügynőség által Erdély- s Magyarországra utazó emissari- usnak van följelentve.

— A dohánymonopolium megszüntetését illetőleg a pénzügyminiszteriummal alkudozás foly; egy külföldi olasz társaság akart a kormányval szerződésre lépni oly módon, hogy hazánk a fölösleg dohányt az ő számukra természeténél, s azért ők az eddig monopoliumból bejött bizonyos mennyiség fizetését elvállalják: s Magyarországra bármennyi dohányt termelhetne. De Plener ur azt akarja, hogy a külföldiek maguk váltsák be nálunk a dohányt, s a kormánynak e szabadságért bizonyos százalékot fizessenek. Erre ők nem álltak ugyan rá, de az alkudozások még folynak.

— Szegszárdról írják a „P. N.“nak, hogy e

hét elején az egész környéket Pécsig úgy elverte a jég, hogy ami még megmaradt a szőlőtermésből, azt most már kénytelenek leszűretelni.

— A „H.“ írja: „A magyar udvari kancellár, valamint primás ő eminentiája, hazánk több tekintélyéhez intézett meghívó leveleket, hogy Magyarhon érdekei fölött ezekkel hatalmasan értekezzenek. E tekintélyek között több püspök, hirszerint nevezetesen Erdélyi Vazul nagyváradi g. e. püspök ő nmlga is van, ki ma Bécsbe érkezett.

— A feloszlatott megyék újjászervezési utasítására nézve jelenti a „P.-O. Ztg“, hogy az nem csak a kir. biztosok számára készült, hanem egyszerűs mind a főispánokat kötelezi, kik a fel nem oszlatott megyékben a főigazgatást vezetik.

— Mint a „Vaterland“ értesül, a kormánynak tudomására jutott, hogy a gőzhajózási társulat aldunai tisztjei több fiatal ember kivándorlását utlevél nélkül aként segíték elő, hogy őket mint pin-céreket vagy hajóslegényeket alkalmazták a határokig. E miatt 12 hajóskapitány az Al-Dunáról Bécsbe tetéztet át.

— (Sajátságos közös sors!) A napokban a „Religio“ s a „Férdfidvat“ című lapok legutóbbi számai lefoglaltattak a rendőrség által.

Vegyes hírek.

— A „Gaz. di Fiume“ Bécsből f. hó 13-ról azon tudósítást vette, hogy a magyar országgyűlés f. é. dec. 1-re egybe fog hivatni.

— Türr tábornok esküvőjét f. hó 11-én nagy ünneppélylyel ülték meg Mondoviban.

— A „S.“ bécsi levelezője írja: Báró Kemény, ki néhány hetet Badenben töltött, f. hó 14-én került vissza Bécsbe és ismét a „római császár“nál szállott meg. Belépvén a vendéglőbe, a gazda azon jelentéssel kedveskedett neki, hogy ugyanazon szállást készítette el számára, melyben báró Vay lakott. Az öreg ur szépen megköszönte ezen figyelmet; kisérőjéhez fordulva azonban mondá: „Jó jel! azt a szállást adta, melyből Vay is — haza ment.“

— Gr. Forgách kancellár Prágából Bécsbe érkezett butorai e napokban ismét visszazállítottak a cseh fővárosba. Nem tudni, összeköttetésben áll-e ez az állítólagos miniszteri válsággal? — kérdi az „Idők Tanuja“.

— Lengyelország az izgatottságnak mily fokán áll, jellemzi azon tény, hogy a templomokban és nyílt helyeken a nép közt felhívásokat osztogatnak szét, melyeken a többiek közt ez áll: „A cár fejeéről már-már hull le az aranyispka, s mégis ki meri nyujtani vérfoltos kezét Lengyelország után, s küldőncei által nyugalomra és rendre int. A fekete madár már károg fejünk fölött, új áldozatra vár.“

— Egyik berlini lapnak írják Bécsből: István főherceg felszólított, hogy ígérete szerint látogassa meg ismét a bécsi udvart. Azt állítják, mikép a főherceg octoberben csakugyan Bécsbe jött. A főherceg meghívata a nádori székre fogja megkoronázni azon „épületet“, mely a megyék újon-szervezésén alapszik. Az átalakítás bir szerint a kancellár terve és műve lenne.

— Az „Alföld“ szerint azt híresztelik, hogy a hercegovinai fölkelők, egyesítve a többi keleti elégtelen fajokkal, Klapkát kínálták meg fővezérséggel.

— Rómából jelentik sept. 7-ről, hogy Goyon tábornok parancsát, mely szerint minden a római területre történő beültést fegyveres erővel visszavere- rend, a laktanyákban felolvasták. Hirlik, hogy a pápa beleegyezett abba, miszerint ezen eshetőség- nek beálltára a pápai katonaság is Goyon tbk. parancsnoksága alá adassék.

— Az „O.-D. Post“ írja: „Míg az olasz lapok arról beszélnek, minő csendes házias életet él Garibaldi Capreráun, addig egyik kitűnő berlini lap biteles forrásból azon hirt közli, hogy mult hó 18-án minisztertanács tartott Kossuth jelenlétében Turinban, melyben a „tevékeny föllépés remé- nyét“ jövő tavaszra elhalasztották, mivel Kossuth egyelőre Magyarország szenvedőleges ellenállása mellett szólalt fel.“

— A katonák számára szükséges kávémeny- nyiség meghatározására a katonai parancsnokságok fel vannak szólítva, miután ősszel és télen minden ember félmesszely fekete kávért kap. Az erre való kávért úgy készítik, hogy csak langyos vízzel kell föleresztetni, s azonnal iható lesz.

— A híres „Times“ angol ujság 1785-ben keletkezett. Jelenleg 50,000 példány nyomatik be- löle naponkint. (Ez sem fél ám a „Debr. Közlöny“ sorsától! Szerk.)

TÁRCA.

Magyar föld.

Hol a tündér rónaságot
Déliab ringatja karján,
S bánatoszlato nedűtől
Csillog a fűrt a hegy alján;

Hol a bérecek méhe teljes
Drágakövel és arannyal,
A folyók ölében uszkál
Párosával az aranyhal;

Hol a szép lány egy terem, mint
Kikeletkor a virágszál —
S több a dalnok, mint a méhe,
Mely nyitott kelyhére rászáll;

Hol szebb és dicsőbb az erkölcs,
Gyorsabb a szív dobbanása,
Édesebb a lány szerelme —
S szűz szemérem: fő vonása;

Hol a három bére tetőin
A felhők fáradtan usznak —
S partjain a négy folyamnak
A honalkotók alusznak;

Ez a föld tiz század óta
A magyaroknak hazája:
Árpádnak s a hét vezérnek
Hősi vére hullott rája.

Ez a föld a népszabadság
Tizszázados szentegyháza,
Annyi vészszel és viharral
Győzedelmesen tusáza.

Ez a föld itt harci hirünk-
S dicsőségünknek tanúja:
It virult a győzedelmek
Hervadatlan koszorúja.

Itt halványult el keletnek
Husz csatában büszke holdja;
Innen csaptak a villámok
Északra, délre, nyugotra!

Ide jöttek fejedelmek
S királyurak hajdanába:
Bücsut járnai az igazság
S tudományok templomába.

Az igazság s tudományok
Temploma volt ős Budában,
Piros betükkel megírva
Igy van egy vén krónikában...

Vén krónika, agg betűid
Fényt avagy homályt takarnak?
Lapjaid közt mért borul el
Tekintete a magyarnak?!

Mért fáj szive és búbanat
Könye mért tolu szemébe?
Tán te vagy az ősi nagyság
Elmosódott tündérképe?!

S mi volta nyári kisdertő,
Mint a hajnal fényugára?
Azt olvassa tán belőled:
„Megvirrad már nemsokára!“

S újra ugy lesz, mint volt régen —
Amidőn Bécs büszke vára
Meghajolt Hunyad fiának,
Hollós Mátyásnak szavára!

Ujra ugy lesz, mint volt régen,
Nagy Lajos király korában,
Midőn háromszinű zászló
Tükrözött Ádriában!

S nemes ősi büszkeséggel
Igy beszélt a magyar ember:
Ez a föld itt a magyar föld,
Határa a — három tenger!

G.....

Türr és Bixio tábornokok.

Egy lipesei német lapban „Párisi képek és történetek“ közöltetnek, mely cím alatt szerző érdekesen írja le találkozását Türr és Bixio tábornokokkal Párisban, Szarvady hazánkfia lakásán.

Különös örömemre szolgált, — mond a cikk- író — habár különböző időben és különböző körülmények közt, láthatni e két, európai hirre vergődött férfit, kiknek neve Garibaldi hősi vállala- taival a legszorosabb kapcsolatban áll.

Türr külseje épen nem olyan, hogy belőle rendkívüli cizsántsága- és vitézségére lehetne kö- vetkeztetni azon férfunak, ki a nagy olasz hőshöz közelgve, vele a bihetetlenséggel határos vállalatot keresztlvitte; ki egy csatamezőn sem hiányzott, a hol csak 1848 óta a szabadságért bare és vér folyt. Testalkata gyöngé, magas és karsu, arca feltü-

nően halvány. Kék szemé pillantása szelid és meg- nyerő, de nem parancsoló. Ami rajta anyagibb s imponáló, az egyedül hatalmas hajusza. A derék tábornok, mint a valódi érdemekkel bírók általában, szerény és igénytelen, egyenesszívű és mesterké- letlen mind beszédében, mind magaviseletében. Jel- lemének, valamint Bixioénak is, egyik legkiválóbb vonása: őszinte, benső ragaszkodása Garibaldihoz, mit keresetlentl, mondhatni öntudatlanul tüntet ki minden alkalommal.

Türr igen közlékeny természettl, s bár néme- ttül magyaros kiejtéssel s némi önmegerötéttel, franciául pedig nagyon is tökéletlenül beszél; mind- azáltal előadása mind e két nyelven kellemes és vonzó. Beszéde nem tanusít ugyan valami nagyon mély szemlélődést, de annál inkább egyenességet és a dolgok helyes felfogását.

A társaság kérdései és megjegyzései által nó- gatva, elbeszélte a délolaszországi hadjáratot, a marsalai kiszállástól kezdve Garibaldinak Nápolyba történt bevonulásaig, s hallgatóit egészen elbájolta egyszerű, mesterkéletlen előadásával, melyben min- dig, de mindig Garibaldi állt az előtérben. Beszéd közben megemlítte azon szándokát, hogy e legvak- merőbbikét azon vállalatoknak, melyekről a törté- net emlékszik, tizzetesen s kimerítőleg akarja meg- írni az utókor számára.

A marsalai kiszállást Türr egy gondolat ered- ményekép tünteti föl, mi hirtelen villant meg Ga- ribaldi agyában akkor, midőn bajtársaival Altamo- nál megállt, hogy a kis csapatot a legeslegszerűs- gesebbekkel ellássa. A nápolyi hajók — ugymond Türr — későn jöttek a kiszállást megakadályozni, anélkül, hogy parancsnokuk a hazafiakkal egyet- értett volna. A tábornok kellemes humorral festé állapotát s névszerint fölfegyverzését ama hős csa- patnak, mely vezérét a bizonyos halálba volt kö- vetendő.

„Palermóig egy lövést sem tettünk, — ny- mond — még pedig azon természetes okból, mert nem volt mivel lőnünk. A fegyverek közül, me- lyek fölött rendelkezénk, egy sem akart elstülni. Az egyiknek nem volt kakasa, a másik rozsdás volt, a harmadiknak csöve be volt dugulva, szóval kizárólag szuronytámadásra kellett szoritkozunk, s mégis Calatafimi mellett 2500 rendes katonát, kik jó fegyverekkel és tizérséggel is el voltak látva, hátrálásra kényszerítettünk.“

Ha Garibaldi vezénnyel s a fiatal újoncok az ellenség tüzelésétől meghökkenve kissé ingadoznak, a nagy hős, ki mindig elül megy, kalapjával in- tegetve, a jószívűség egy nemével így kiált rájuk: „Előre, előre ifjak! ez nem tűz!“ És a hatás, mit Garibaldinak ez egyszerű szavai előidéztek, hihe- tetlen.

Türr volt az, kinek Garibaldi azon éjjel, mi- dőn Boscót Palermónál kijátszta, egy csillagot mu-

tatott, így szólva hozzá: „Ez a csillag világított nekem Amerikában, holnap Palermóban leszünk.“

Midőn Garibaldi elhatározta, hogy egyedül, sereg nélkül megy be Nápolyba, bajtársai, s köztük Türr is, figyelmeztették e lépés veszélyességére, minthogy St. Elmo és a város több pontja is II. Ferenc katonái által volt megszállva; Garibaldi következőleg felelt barátai előterjesztésére: „A nápolyi nép hí engem, s én megyek.“ Barátai jól tudták, hogy minden további kísérlet, szándékáról lebeszélne, hiában volna; követték tehát, hogy a veszélyt, melyre figyelmeztették, vele megosztják.

Alig hogy Garibaldi Nápolyba ért, a St. Elmo erőd parancsnoka azonnal látogatására sietett, aki tudtára adta, hogy a várbeli katonák hűk maradnak II. Ferenchez, s jelenlétéről értesítvén, a várost bombáznai akarják.

„Mondja meg ön nekik, hogy ha ők leledöznek, mi meg fel fogunk lödözni“, válaszolt Garibaldi, nagy bámulatára barátainak, kik jól tudták, hogy a fellödzés kissé bajos volna, annál is inkább, mert sem katonák, sem fegyverek nem voltak kéznél, még kevésbé pedig ágyuk.

Mindezeket és sok egyebet Türr a legnagyobb egyszerűséggel beszélt el úgy, amint történt; a társaság pedig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta.

Egészen másképp lépett föl Bixio. Ő komoly, hallgatag férfi; katonai elszántsága erős, köpös testének minden izéből, napbarnította arcának min-

den vonásából kitűnik. Nagyobb társaságban bátoran, csaknem félénk, s szinte látható rajta, hogy jobban érzi magát a csaták zajában, mint a saloni társalgás udvarias formái között. Ő testétől lelkestől katona, vitéz, ki soha sem számlalgatja ellenségeit, s kiről a megvert bourboni katonák sok mindenfélét tudnak elbeszélne. Ő az, ki az eleinte félénk calabrai önkényteseket hősökké képze, s ki egy templomba belovagolt, hogy ott táborozó s az indulásra kitűzött órában még mindig alvó hadesapatát fölébresztsze.

Bixio már mint gyermek épen oly rettenthetlen, mint heves jellemet tanusított. Hat éves korában egyszer lehuzta lábáról csizmáját s szülői házában egy szolgáló fejéhez sujtotta, mert ez az ő családjáról egy sértő szót ejtett ki. Más alkalommal, szintén még gyöngye gyermekkorában gyümölcsöt lopott, s atyja, ki a csínynek nyomára jött, a következő kérdéssel támadta meg:

„Tudod-e, mi történik azzal, aki lop?“

„Megégetik kezeit“, felelt a gyermek, s minden gondolkodás nélkül kezét a tűzre tette. Atyja azonban kiragadta kezét a tűzből, nagy veszedelmére II. Ferenc katonáinak. Olaszország egyik legvittebb szabadságharcosát nyerte a kis Mucius Scævólában.

Bixio a vezénylete alatt álló legénységnek épen nem enged valami nagy kényelmet. Ő reá volt bízva a Sziciliába menő bátor önkénytesek ha-

jóra szállítása; s a két hajót annyira megterhelte, hogy a tengerészeti ismereteket nélkülözö csapat az elstüledéstől tartott. Az egyik hajó már annyira túl volt terhelve, hogy a hullámok csaknem becsapkodtak, s Bixio még több egyént vett föl a földözetre.

Egy magyar önkénytes, látva a hajón uralkodó rendtelenséget, bátorságot vett, egy embert, aki épen a hajóra akart lépni, visszataszítani; mire Bixio, akkor még kapitány, az önkénytes fegyelmetlen viselete miatt haragra gyulva, puskát ragadtott kezébe, s azzal úgy fejbe ütötte a vakmerőt, hogy visszatántorodott bele, s nem volt többé kedve hajóra szállást akadályozni.

A tábornok elmondta ez esetet fivérének, az egykori miniszternek, ki e hevességét kárhozattal, mert — ugymond — az a magyar, hogy a rajta esett bántalmat megboszulja, ha alkalma lesz, még megteszi, hogy rálő.

„Korántsem, — viszonzá a tábornok — a magyar önkénytesek derék, becsületes fiúk, irányomban mindig nagy rokonszenvet tanusítottak. Csak az az egy hibájok van, hogy igen nagy igényeket támasztanak; mikre, ha az ember ügyelni akarna, mindennap friss szalmát kellene nekik adni fekhelyül.“

„Hallatlan fenhéjazás, mit nem lehet eléggé visszatartani!“ jegyzé meg mosolygva a bátya. (V. U.)

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Szeged, 1861. sept. 17-én. Az izraeliták ünnepei miatt az utolsó bécsi gabonabörzén is némi lankadság mutatkozott, s csak 25,000 mérő gabona kelt el; azonban az ár 25—30 krral javult.

A vidéki gabonapiacokról érkező tudósítások is kedvezők, s így az üzlet biztos; a helybeli piacon a buza mérője 3 frt 20—25 krra tartatik.

Utolsó tudósításunk óta helyben mintegy 20,000 mérő buza kelt el, részint a még itt tartozkodó franciák részint a helybeli kiviteli műtálmom részére.

A rozs után is élénk kereszködés hallható, s köbör 7 frral kelt, azonban a nagyobb termelők még mindig visszatarthatók s nagyobb árt remélnék.

Az árpa- és zabra kevés üzlet mutatkozik, az egész kelendőség csak helybeli szükségletek fedezésére szorítkozik. Kukorica kapós cikk volna, de még csekély készlet kapható.

A francia kereszkők tegnap előtt felhagytak a megrendelésekkel, de úgy látszik családok számításaikban, mert 1 nap alatt a buza ára 1 frral emelkedett köblönkint. Időjárásunk öszire változott; vasárnap óta folytonosan borongos és esős idő jár; a légmérséklet meghűlt, legnagyobb hőfok délután 2 órakor 14° R.

Szegedi piaci árak: Borsó m. 6 ft. 40 k. Lencse 6 ft. 30 k. Paszuly 3 frt — kr. Köles 3 frt 20 kr. Burgonya 1 ft 50 kr. Marhabús fontja 20 kr. Juhhús 18 kr. Sertésbús 24 kr. Szalonna mázsája 32 ft 50 kr. Zsir itejeje 60 kr. Lángliszt mázsája 14 ft — kr. Zsemlyelisztt m. 9 ft — kr. Kenyérlisztt itejeje 8 kr. Kukoricalisztt itejeje 6 kr. Árpádara 2 iteje 16 kr. Köleskása itejeje 10 kr. Rizskása fontja 24 kr. Faolaj fontja 62 kr. Repceolaj 34 kr. Lenmagolaj 52 kr. Faggyu mázsája 39 ft — kr. Faggyugyertya öntött fontja 40 kr, mártott 32 kr. Szappan fontja 28 kr. Kőrösfő öle 15 ft — kr. Tölgyfa 12 ft — kr. Lággya 7 ft — kr. Kőszén vékája 42 kr. Széna m. uj 1 ft 10 kr. Szalma m. 80 kr. Kender m. 21 ft. Len 40 ft.

Közlekedés.

Indulások a vasutakon.
Szegedről Pestre 1 óra 10 perkor d. u., 2 óra 50 perkor éjjel.
— Temesvárra 1 ó. 40 p. délután, 10 óra 15 p. este.
Temesvárról Szegedre 6 ó. 55 p. reggel, 11 ó. 25 p. éjjel.

Bécsi pénzfolyam sept. 16-án.

5% metalliques 80.65; nemzeti kölesön 67.70; bank-részvények 739.—; hitelintézeti részvények 177.—; ezüst-agio 135.85; londoni váltók 137.—; arany darabja 6.51.

Vizálás.

TISZA SZEGEDNÉL sept. 18-án 0' 6" 0"

Felelős szerkesztő: Szabó Mihály.

HIRDETÉSEK.

(242—1)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik: hogy 1 ször. F. évi szeptember hó 23. délutáni 3 órakor az accis-javadalom, vagyis a városba kereszkedésre behozott szesz italok után fizetendő díj-szedési jog bérbeadása iránt a tanács-teremben árverés, ugy 2-szor. F. évi szeptember hó 24. délutáni 3 órakor a város, kórház s szegényápoló szükségletére kívántató 349 öl lággy tüzfűfa beszerzése iránt a tanács-teremben árlejtés, valamint 3-szor. Ugyancsak f. évi szeptember 24-én délutáni 4 órakor a városi s kórházi lovak tartására szükséges 416 posonyi mérő zab beszerzése iránt a tanács-teremben árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozók 10% bánatpénzzel leendő megjelenés iránt értesítetnek.

Szeged, 1861. évi sept. hó 16-án.

Osztróvszky József,
polgárnagy.

Lakbérbeadás.

Néhai ifj. Götz János örökösét tulajdon joggal illető házukban, a tiszaszélen (ezelőtt Adler-féle ház) az első emeletben 10 szoba, 2 konyha; földszint 3 szoba 1 konyha, élékamara, ugy pince és padlás-részekből álló lakások, jövő november 1-sőtől kezdve egy vagy több évekre részletenkint is bérben adandók. Mely helyiségek felől értekezhetni Konrad Keresztély árvákatyával az árvatári hivatalban. (237—3)

Házeladás.

Rókuson a kapun kívüli Juhász-utcában a Kása András-féle 1763. sz. alatti jó anyagból épült ház, mely hat házhelyi telekkel bir, az örökösök által szabad kézből eladandó. Értekezhetni a feltételek iránt a bent lakó örökösökkel. (238—3)

(244—1)

26 hold

szántó- és kaszállóföld, mely a szegedi határban, fekete szélben, Fogas Illés tanyája szomszédságában fekszik, és Juhász Nándor tulajdona, szabad kézből eladó, — értekezni lehet iránta t. Szabó Imre tanácsnok úrral Szegeden.

(245—1)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy a Széchenyi-téren közgyűlésileg eladásra jelölt házhelyekből, a Götz-, Leffter-, Neskovits- és Grün-féle házak előtti hat üres háztelek f. évi **october 3-án délutáni 3 órakor** a tanács-teremben tartandó nyilvános árverés utján eladatul fognak. Az erre vonatkozólag megállapított szerződési feltételek az alkamárasi hivatalban bármikor megtekinthetők. Miről venniszándékozók 10% bánatpénzzel leendő megjelenés iránt értesítetnek. Szeged, 1861-ik évi szeptember hó 17-én.

Osztróvszky József, polgárnagy.

(241—3)

Boltok és lakások.

A belvárosi egyháztéren lévő ifj. **Masa József** njonnan épült házában földszint két szép bolt lakásokkal, valamint egy szép s kényelmes lakás minden egyéb szükséges helyiségekkel ellátva bérbeadandók. Bérleti szándékozók a bentlakó tulajdonossal értekezhetnek.

(224—6)

Majna/m. Frankfurt város

biztosított állami nyeremény sorsolása.

A főhúzás kezdődik sept. 25-én és bevégződik október 17-én 1861.

A főnyeremények következők:

200,000, 150,000, 130,000, 120,000, 115,000, 110,000, 105,000, 104,000, 100,000 frt stb. stb.

Részlet-részvények kaphatók:

a legkisebb, t. i. 100 frtos nyereményről lemondással $\frac{1}{4}$, 17 frt, — $\frac{1}{2}$ 34 frt, — egy egész 68 frtjával osztr. értékben; lemondás nélkül $\frac{1}{4}$, 26 frt, — $\frac{1}{2}$ 52 frt, — egy egész 100 frtjával o. é. A nyeremények készpénzben pénztáramnál fizetnek, vagy az érdekelteknek megküldetnek. A megbízásokat cégem alatt kérem intézni

Achten Frigyes,

állami értékpapir-kereskedésének Majna/m. Frankfurtban.

Játéktérvek és jegyzékek ingyen.

(236—3)

Vendéglő haszonbérbe adása.

A bébai uradalmi nagy vendéglőadó italmérsi joggal együtt f. évi november 1-től 3 egymást követő évre **szó- vagy írásbeli ajánlat** útján haszonbérbe fog adatni. Mire a bérleti szándékozók azon megjegyzéssel figyelmeztetnek, hogy ajánlataikat legfőlebb **sept. 25-kéig** a bébai uradalmi tisztartósnál szóval vagy írásban megtenni sziveskedjenek. A feltételek ugyanott megolvashatók.

(234—3)

Tanyaföld bérbeadása.

Palástyába, a dorozsmai szélbe az ugynevezett Palásthy-féle mintegy 240 hold tanyaföld szőlővel, mely özvegyi joggal Pogány Máriát mint Palásthy József özvegyét illeti — bérbeadandó. Értekezhetni iránta **Viday Károly** ügyvéddel, alsóvárosban, bokor-útea, saját ház.

Cs: kir. kiz. szab. és első amerikai kizárólagosan szab.

ANATHERIN-SZÁJVIZ.

(173—6) Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.

Mint hogy ezen, nevezetes tekintélyek számtalan legelismertebb bizonyítványai által igazolt, naponta terjedő használatával minden háztartásnál nélkülözhetlenné lett fölülmulhatlan eredményű szájviz, mely magas és legmagas uraságok által is a fogak és szájrészek épségbentartására mint kifizető- és gyógyszer használtatik, valamint a leghiresebb orvosok által rendeltetik, minden további földicsérését fölülleseknek tartok.

FOGÓLOM.

a fogüregek sajátkezűleg olmozására.
Ára 2 frt 20 kr.

Anatherin-fogpasta.

Ára 1 frt 22 kr.

Növényi fogpor.

Ára 63 kr.

Cs. k. K. sz.

POPP G. J. gyakorló fogorvostól Bécsben (Tuchlauben, 577. szám.) Azonkívül nála mindennemű műfogak készittetnek.

Fentebbi szerek következő uraknál kaphatók:

Szegeden: Kovács M. gyógyszerész. **Félegybázan:** Hoffer A. gyógyszer. Kovács A. **N.-Kikindán:** Komka A. J. Killius G. díszúr. **Pakson:** Florian János. **N.-Sz.-Miklóson:** Napholz gyógyszer. **Pécselt:** Gábor J. gyógyszerész. Szabadkán: Milho. Csarsch. Zomboron: Popits. Szolnay W. Baján: Micchitsch. Zach. Handhofer R. **Zombolyán:** Telbisz. Szentesen: Prohászka, gyógyszer. **Keckeméten:** Machleid gyógyszer. Eisdorfer. **Makon:** Jeszofski.

(243—1)

Előfizetési fölhívás

„ALFÖLD“

cimű politikai napilapra,

mely f. évi augusztus 1-ső óta jelenvén meg, a napi eseményeken kívül az alföld kereskedelmét, célirányosb gazdaszatát, intézményeit, s általában annak nemzeti érdekeit, és különösen e vidék fontosabb eseményeit képviseli. Azon részvét, melyet a közönség az „Alföld“ irányában mutatott, alóliartat új erőre és kitartásra ösztönzi és bátorítja, hogy lapját lehetőleg dúsbab és érdekesebb tartalommal, egy ily vidéki közlöny fontos feladatának megfelelőleg, programjához híven folytassa.

Előfizetési feltételek.

Okt.—decemberi folyamra helyben vagy postán küldve 3 frt 75 kr. A gyűjtők minden 10 egyszerre beküldött előfizető után egy tiszteletpéldányt nyernek. **Hirdetmények** minden divatozó nyelven legutányosb áron felvételnek. Az előfizetési pénz az „Alföld“ kiadóhivatalához bérmentve intézendő. A rad, szeptember 14-én 1861.

Bettelheim Vilmos,
kiadó-tulajdonos.